

*Hvad er et menneske* var oprindeligt tænkt som en fagbog om filosofiske og videnskabelige perspektiver på mennesket, fortæller Svend Brinkmann i forordet. Men undervejs i arbejdet besluttede han i stedet at gøre bogen til en art hybrid ved at tilføje et skønlitterært spor. Dette fiktive spor handler om den 17-årige gymnasieelev Andreas, som står på tærsklen til sommerferien. Andreas er en stille, tænksof fyr, som igennem det meste af sit liv har lidt af varierende grader af angst og depression og været i hyppig kontakt med behandlingssystemet. Han har svært ved at relatere sig til sine jævnaldrende, men har gengæld knyttet et nært venskab med sin farmor, Anna, der for nylig er gået på pension fra en karriere som forskningschef i en medicinalvirksomhed. De to skulle have været på en fælles togrejse gennem Europa, men Anna er blevet alvorligt syg og kan derfor ikke komme med. I stedet overtaler hun Andreas til at tage af sted alene. Med sig får han en række bøger og et manuskript med titlen *Hvad er et menneske*.

Bogen veksler mellem fortællingen om Andreas' rejse ned igennem Europa og bidder af det manuskript, han er blevet sat til at læse af Anna. Anna har tilrettelagt rejsen, så de steder, Andreas besøger, knytter an til bogens temaer. Til tider fremstår det en anelse konstrueret, at Andreas' oplevelser og erkendelser passer så godt til de tematikker, der sideløbende opridses i manuskriptet. Og figuren Andreas er lidt endimensionel i al sin sødme og tænksof. Men i det store hele synes jeg, Brinkmann slipper godt af sted med sit fiktive spor. Jeg var involveret i Andreas' rejse, og jeg blev rørt over hans udviklingshistorie. Og jeg tror, at det er en fin vinkel til at formidle til de unge, som Brinkmann eksplicit har ønsket at adressere med denne bog.

Med manuskriptsporet introduceres vi for seks forskellige vinkler på mennesket, som, ifølge manuskriptets anonyme forfatter (og Brinkmann, selvfølgelig), alle sammen er nødvendige for at forstå, hvad et menneske er: Det biologiske menneske, det fornuftige menneske, det følsomme menneske, det sociale menneske, fremtidens menneske og det troende menneske. Som psykolog vil en stor del af den viden, som formidles, være velkendt. Men Brinkmann er en eminent dygtig formidler, og alene af den grund er det værd at læse hans faglige – og filosofiske – udlægninger af, hvad det vil sige at være menneske. For mig var det især tekstens sammenkoblinger (i og på tværs af de enkelte temaer) og de elegante eksempler, der bidrog med ny viden og nye vinkler – også ift. emner, som jeg ellers føler mig nogenlunde velbevandret i. Ift. bogens faglige formidling er der en masse mellemregninger, vi som læsere ikke præsenteres for. Det her er en (elegant) indkogt Maggieterning. Men heldigvis er der masser af litteraturhenvvisninger, sådan at man selv kan dykke videre ned i emner og originalforfattere, skulle man føle sig inspireret.

Jeg opfatter *Hvad er et menneske* som endnu en bestræbelse fra Brinkmanns side på at bevæge sig væk fra problematiseringer af samtiden til, på mere opbyggelig vis, at pege på, hvad vi med fordel kan bruge livet på, hvis fitnesscentre, coaching og sociale medier ikke er svaret. Er man bekendt med Brinkmanns forfatterskab, vil der således være masser af velkendte pointer. Og disse pointer bliver til tider ført ind med ske. Men bogen præsenterer også en vægtig argumentation for, hvorfor det i mere almen forstand er værd at bestræbe sig på at blive og forblive et menneske, og hvorfor den opgave i højere grad handler om at se udad end indad. Jeg anbefaler bogen til unge mennesker for den fine introduktion til store filosofiske temaer og for den opbyggelige pointe, der kan være i at vide og huske, at der er noget udenfor og større end en selv. Og til andre fagfæller for den elegante formidling af mange tusind års menneskelig udviklings- og filosofihistorie og de tråde, der trækkes mellem forskellige grene af vores egen profession.

Af Maria Ovesen, psykolog

